

N:o 193.

Af herr **J. Bromée** m. fl., om *ändring af 11 § i förordningen om kommunalstyrelse på landet.*

I den bekanta, af flera hundra tusen medborgare undertecknade röst-rättspetition, som för några veckor sedan frambars till Hans Maj:t Konungen, framhölls önskvärdheten af en grundlig reform jemväl af de kommunala rösträttsförhållandena. Då emellertid hans excellens herr statsministern i dag uti Andra Kammaren, i anledning af en derstädes framställd interpellation, förklarar, att regeringen icke ämnar förelägga innevarande Riksdag något förslag till en dylik reform, och vi, i likhet med andra motionärer i ämnet, äro af den åsigten, att frågan är af den stora vikt och betydelse, att Riksdagen icke bör i afvaktan af regeringens initiativ låta henne hvila till en obestämd framtid, så anse vi oss å nyo böra påkalla Riksdagens uppmärksamhet för det förslag till begränsning af den kommunala rösträtten på landet, som framlades uti den i Andra Kammaren sistlidna riksdag väckta motionen n:o 211.

Bland de förslag till begränsning af den kommunala rösträtten på landet, hvilka under de senare åren varit föremål för representationens pröfning, är detta enligt vårt förmenande det enda, som kan anses innebära en något så när tillfredsställande lösning af frågan. Det är nemligen det enda, som inrymmer något egentligt erkännande åt personlighetsprincipen vid afgörandet af de kommunala angelägenheterna och som ifrågasätter en *särskild och tillfylllestgörande* begränsning af bolagens rösträtt. Genom tillämpning af något bland de öfriga vid förra riksdagen, och vi kunna tillägga äfven vid denna, väckta förslagen skulle i bästa

fall rösträttsförhållandena på landet blifva ungefär desamma, som för närvarande äro rådande i städerna. Men den för de senare gällande rösträttsbegränsningen är redan 30 år gammal, och under tiden har behovet af en ytterligare inskränkning i den större förmögenhetens inflytande inom stadskommunerna upprepade gånger framhållits — ett behof, som äfven erkännes i den skrifvelse (n:o 91), 1894 års Riksdag aflät till Konungen. Det synes oss därför vara all anledning, att, när en begränsning af den kommunala rösträtten på landet ändtligen företages, denna göres så pass effektiv, att den icke redan i början af sin tillämpning befinnes allt för otillfredsställande.

Denna ytterligare begränsning af fyrktalsrösträtten, som vi anse behöflig, synes oss lämpligast kunna åvägabringas genom införande af lika rösträtt vid de kommunala valen i allmänhet samt genom utskiftande af den bolag nu tillkommande rösträtt på delegarne, eller, om detta möter allt för stora praktiska svårigheter, genom fullständigt upphäfvande af denna rösträtt.

Med åberopande för öfrigt af förenämnda motion tillåta vi oss alltså föreslå, att Riksdagen måtte besluta:

1:o) att § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på landet skall erhålla följande lydelse:

§ 11.

Mom. 1. Vid val tillkommer hvarje röstegande *en* röst utom vid val af kommunalfullmäktige samt af landstingsmän och valmän för utseende af landstingsmän.

Mom. 2. Vid beslut rörande alla öfriga angelägenheter, äfvensom vid de i mom. 1 särskildt angifna val, beräknas röstvärdet efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal; dock må ej någon utöfva rösträtt för större antal röster, än som svarar emot en tjugonedel af kommunens hela fyrktal eller i något fall för högre röstetal än det, som motsvarar ett tusen fyrkar.

Mom. 3. Der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla, hvilka inom kommunen erlægga kommunalutskylder, annan grund, än den för utgående af kommunalutskylder i allmänhet gällande, finnes särskildt stadgad, skall röstvärdet vid beslut öfver ärenden, som

röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden;

2:o) att i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t måtte göra frågan om bolags kommunala rösträtt till föremål för förnyad utredning samt till Riksdagen inkomma med de förslag, hvartill utredningen kan gifva anledning.

Stockholm den 28 januari 1899.

J. Bromée.
E. Norman.
Joh. Er. Nordin.
Johan Ericsson.

Joh. Nydahl.
O. Walter.
P. Norberg.
K. G. Karlsson.
J. Nordin.

W. Styrlander.
C. G. Thor.
E. Eriksson.
J. Persson.

I motionens syfte instämna:

S. J. Kardell.
J. Byström.
H. Pantzarhielm.

Oskar Eklund.
A. Thylander.
David Bergström.
Edvard Wavrinsky.

C. J. Hammarström.
M. F. Nyström.
Magnus Höjer.
